Dosarul nr. 2-14355/24

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

03 aprilie 2025 mun. Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru – Petru Harmaniuc, examinând în procedura cererilor cu valoare redusă cauza civilă intentată la acțiunea depusă de către avocatul Sergiu Cicati în interesele lui Mihai Sava în nume propriu și în interesul copilului minor Leo Felix Sava, Purina Polina în nume propriu și în interesele copiilor minori Eva Purina, Purina Sofia Ludmila, Sergiu Sava, și Liuba Tcacenco împotriva Companiei Aeriene „HI SKY" Societatea cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu IP „Autoritatea Aeronautică Civilă" cu privire la încasarea compensației pentru anularea zborului, repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată –

a c o n s t a t a t :

Prin mandatele din 09 septembrie 2024, avocatul Sergiu Cicati a fost împuternicit să reprezinte interesele reclamanților Mihai Sava atât în nume propriu, cât și în interesul copilului minor Leo Felix Sava, ale reclamantei Purina Polina în nume propriu și în interesele copiilor minori Eva Purina și Purina Sofia Ludmila, precum și ale reclamanților Sergiu Sava și Liuba Tcacenco, în instanțele de judecată, cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată, etc. (f. d. 2-5).

La 28 octombrie 2024, în exercitarea acestor împuterniciri, avocatul Sergiu Cicati a depus în instanță cerere de chemare în judecată în interesele reclamanților împotriva Companiei Aeriene „HI SKY" SRL, intervenient accesoriu Instituția Publică „Autoritatea Aeronautică Civilă" cu privire la încasarea compensației pentru anularea zborului H7312, repararea prejudiciului material și moral ca urmare a anulării zborului, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu acest litigiu.

În motivarea acțiunii a menționat că, în conformitate cu programul comercial ofertat de către Agenția de turism „Racurs Grup" SRL, un grup de turiști: Mihai Sava cu copilul său minor Leo Felix Sava, Polina Purina cu copiii ei minori Eva Purina și Sofia Liudmila Purina, Sergiu Sava și Liuba Sava au procurat un pachet de servicii turistice, care a inclus și servicii de transport avia de pasageri pe cursă directă (tur-retur), Chișinău – Antalya – Chișinău, pentru 18 iulie 2024 cu nr. zborului TK3905 a Companiei Aeriene Turkish Airlines și respectiv, pentru 28 iulie 2024 cu nr. zborului H7312 a CA „HI SKY" SRL.

Reține că, reclamanții au executat integral obligațiile sale contractuale, adică: au achitat, prin intermediul agenției de turism „Racurs Grup" SRL, în favoarea companiilor aeriene nominalizate, în avans și integral, costul biletelor pentru cursa aeriană directă Chișinău (RMO) – Antalya (AYT) – Chișinău (RMO), iar, companiile aeriene s-au obligat de a presta corespunzător serviciile de transportare a pasagerului și bagajului în condițiile prestabilite de părți.

Indică faptul că, zborul nr. TK3905 a Companiei Aeriene Turkish Airlines, programat pentru 18 iulie 2024 a fost realizat conform itinerariului, astfel încât reclamanții să ajungă fără întârziere la destinație finală în or. Antalya.

Potrivit datelor din biletele avia emise pe numele reclamanților, decolarea aeronavei a CA

„HI SKY” SRL din Aeroportul Antalya spre Aeroportul Internațional Chișinău a fost programată pentru 28 iulie 2024, ora 09:20.

Specifică faptul că, pe 23 iulie 2024, CA „HI SKY” SRL a informat Autoritatea Aeronautică Civilă precum că, zborul cu nr. H7312, Antalya – Chișinău este anulat.

În aceeași zi – 23 iulie 2024, Agenția de turism „Racurs Grup” SRL a informat reclamanții prin intermediul telefoniei mobile, despre faptul că, zborul cu nr. H7 312 a CA „HI SKY” SRL programat pentru 28 iulie 2024 este anulat și i-a oferit reclamanților un zbor alternativ cu nr. 5F 5312 a CA „Fly One” SRL.

Remarcă și faptul că, pe 02 august 2024, a solicitat de la ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău” furnizarea informației despre motivele anulării zborului cu nr. H7 312 a CA „HI SKY” SRL, programat pentru 28 iulie 2024.

Ca răspuns la solicitarea reclamanților, cu nr. 12/1156 din 08 august 2024, administratorul interimar al ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău”, Sergiu Spoială, a comunicat că instituția nu cunoaște motivele anulării zborului nr. H7312, întrucât aceste informații nu au fost transmise de către CA „Hi Sky” SRL către administrația aeroportului.

Consideră că, la caz sunt aplicabile prevederile Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 836 din 08 noiembrie 2012, prin care potrivit capitolului I, pct. 4 se statuează că, Regulamentul se aplică pasagerilor care posedă bilete emise de un operator arian sau un turoperator sau agenție de turism în cadrul unui program de fidelizare a clientelei sau unui alt program comercial.

Indică prevederile pct. 12 lit. c) din Regulament, în cazul anulării unui zbor, pasagerilor în cauză trebuie: să primească o compensaţie din partea operatorului aerian, în conformitate cu capitolul V din prezentul Regulament, cu excepţia în care intervine oricare din următoarele: în cazul în care sînt informaţi despre această anulare cu cel puţin două săptămîni înainte de ora de plecare prevăzută; în cazul în care sînt informaţi despre această anulare într-un termen cuprins între două săptămîni şi şapte zile înainte de ora de plecare prevăzută şi li se oferă o redirecţionare care să le permită să plece cu cel mult două ore înainte de ora de plecare prevăzută şi să ajungă la destinaţia finală în mai puţin de patru ore după ora de sosire prevăzută; în cazul în care sînt informaţi despre această anulare cu mai puţin de şapte zile înainte de ora de plecare prevăzută şi li se oferă o redirecţionare care să le permită să plece cel tîrziu cu o oră înainte de ora de plecare prevăzută şi să ajungă la destinaţia finală în mai puţin de două ore după ora de sosire prevăzută.

Din motivul că, pârâta a informat reclamanții despre anularea zborului cu nr. H7 312 cu mai puțin de șapte zile înainte de ziua de plecare adică în ziua de 23 iulie 2024 și li-a oferit o redirecționarea la un alt zbor alternativ cu nr. 5 F 5312 a CA „Fly One” SRL cu decolarea aeronavei de pe Aeroportul din Antalya pentru 28 iulie 2024, ora 12:36 și aterizarea pe aeroportul din Chișinău la ora 14:18, adică aeronava a decolat cu 3 ore și 16 min mai târziu de ora de plecare prevăzută de itinerariu a CA „Fly One” SRL și a ajuns la destinația finală cu mai mult de 2 ore după ora prevăzută de itinerariu de zbor nr. H7 312 a CA „HI SKY” SRL, prevederile pct. 12 lit. c) din Regulament nu se alică.

Conform scrisorii nr. 12/1155 din 08 august 2024, semnată de către administratorul interimar al ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău”, Sergiu Spoială, aeronava cursei nr. 5F 5312, Antalya – Chișinău a decolat de pe aeroportul din Antalya la 28 iulie 2024, la ora 12:36 și a aterizat pe aeroportul din Chișinău la ora 14:18.

Consideră că, la caz se aplică prevederile Capitolul V, pct. 18 lit. a) din Regulament, care stabilește mărimea compemsației ș modul de ahcitare a acesteia în cazurile menționate în pct. 12

lit. c) din Regulamnent, și anume, cînd se face trimitere la prezentul capitol, pasagerii primesc o compensaţie în valoare de: 250 euro pentru toate zborurile de 1500 kilometri sau mai puţin.

Conform informației publice de pe portalul IP „Autoritatea Aeronautică Civilă, https://www.caa.md/.distantele-ortodromice-3-32, distanța ortodromică dintre Aeroportul Antalya (AYT) și Aeroportul Internațional Chișinău (RMO), constituie 1 124 km.

Astfel, la caz, se aplică prevederile pct. 16 lit. a) și pct. 18 lit. a) din Regulament, care stipulează că, în cazul în care operatorul aerian anticipează o posibilă întârziere a unui zbor peste ora de plecare timp de două ore sau mai puțin, în cazul zborurilor de 1 500 de kilometri sau mai puțin, pasagerii primesc o compensație în valoare de 250 euro.

Reclamanții solicită și repararea prejudiciului moral, arătând că, prin acțiunile sale culpabile, pârâta le-a cauzat suferințe fizice și psihice, manifestate prin frustrări și stres generate de necesitatea identificării, într-un timp foarte restrâns, a unor rute alternative pentru a ajunge la destinația finală în or. Chișinău. Ei susțin că pârâta nu a întreprins măsuri asigurătorii și rezonabile în legătură cu anularea zborului, nu i-a informat în timp util despre anularea și nu le-a acordat asistența prevăzută de Regulament, deși au fost anunțați abia la 23 iulie 2024, adică cu cinci zile înainte de data programată a zborului.

Reclamanții consideră că pârâta a încălcat prevederile pct. 12, pct. 25, pct. 37 și pct. 38 din Regulament. Ei arată că prejudiciul moral constă în suferințe emoționale cauzate de incertitudinea legată de anularea posibilă a zborului, lipsa prestabilității, presiunea de a găsi alternative de călătorie și lipsa informării în termenii prevăzuți de pct. 37 și pct. 38.

Totodată, ei susțin că, prin anularea zborului și prin absența unei comunicări clare privind ziua și ora plecării, pârâta a generat o stare de nervozitate, neliniște și disconfort psihic, în special deoarece nici reclamanții, nici copiii lor minori nu au beneficiat de asistența necesară din partea operatorului aerian și au fost nevoiți să caute pe cont propriu rute alternative pentru deplasarea la destinația finală.

Reclamanții invocă prevederile art. 10 lit. c) din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, potrivit cărora prestatorul este obligat să presteze numai servicii care nu afectează viața, sănătatea, securitatea ori interesele economice ale consumatorilor. În temeiul art. 10 lit. l) al aceleiași legi, prestatorul răspunde pentru prejudiciul cauzat prin serviciul prestat necorespunzător.

Totodată, în conformitate cu art. 27 alin. (1), (3), (4) și (5) din Legea nr. 105/2003, consumatorul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat prin servicii necorespunzătoare, indiferent dacă a existat sau nu o relație contractuală directă cu prestatorul. Legea prevede expres că prejudiciul, inclusiv moral, cauzat prin încălcarea drepturilor consumatorului se repară în măsura stabilită de instanță, iar repararea prejudiciului moral nu este condiționată de existența prejudiciului material.

Reclamanții au evaluat prejudiciul moral la câte 5 000 lei pentru fiecare, invocând prestarea necorespunzătoare a serviciului de transport, manifestată prin lipsa asistenței prevăzute de Regulament și prin neasigurarea unui zbor alternativ conform pct. 12 lit. c) și pct. 22 lit. b) din Regulament.

Reține că, cuantumul compensației pentru prejudiciul moral este unul rezonabil, luând în considerație intensitatea suferințelor psihice și fizice ale reclamanților, starea emoțională deteriorată prin aceea că reclamanții au fost forțați să întreprindă careva rute alternative, proporțional între cuantumul despăgubirii și gradul în care reclamanții au fost lezați, precum și de măsura în care această compensație poate aduce satisfacție.

Reclamanții consideră că pârâta este obligat să repare și prejudiciul material cauzat,

întrucât au fost nevoiți să achite suplimentar pentru procurarea biletelor avia la zborul alternativ nr. 5F 5312 operat de CA „Fly One” SRL, în condițiile în care pârâta nu le-a oferit opțiunile prevăzute la art. 22 din Regulament.

Menționează că, reclamanții au executat integral obligațiile contractuale, achitând prin intermediul Agenției de turism „Racurs Grup” SRL, în favoarea CA „Hi Sky” SRL, suma de 860 euro (echivalent 16 847,40 lei) pentru biletele aferente cursei Antalya (AYT) – Chișinău (RMO), programată pentru 28 iulie 2024, ora 09:20.

Indică faptul că, pârâta a prestat necorespunzător serviciul contractat de reclamanți, fapta recunoscută de către pârât ori pârâta a restituit reclamanților suma de 16 847, 40 lei cu titlu de prețul biletelor neutilizate pe cursa aeriană Antalya – Chișinău.

Fiind nevoiți să întreprindă acțiuni asigurătorii pentru rezervarea și achitarea suplimentară a biletelor avia la zborul alternativ nr. 5F 5312 operat de CA „Fly One” SRL pentru data de 28 iulie 2024, reclamanții au achitat în acest sens suma totală de 1 574 euro. Ținând cont că pârâta a restituit contravaloarea biletelor neutilizate la zborul nr. H7 312, în sumă de 860 euro, reclamanții au suportat o diferență de preț de 714 euro pentru procurarea biletelor aferente zborului nr. 5F 5312, această sumă reprezentând excedentul peste prețul inițial al biletelor.

Reclamanții atestă că, urmare a prestării necorespunzătoare a serviciilor de transport pe ruta Antalya – Chișinău din 28 iulie 2024, au fost obligați să achiziționeze alte bilete pentru a ajunge la destinația finală în or. Chișinău, iar faptul că au achitat în favoarea CA „Fly One” SRL un preț superior celui achitat inițial către CA „Hi Sky” SRL pentru aceeași rută și aceeași cantitate de bilete denotă în mod clar cauzarea prejudiciului material.

În scopul respectării procedurii prealabile de soluționare a litigiului, pe 11 septembrie 2024, avocatul în interesele reclamanților a expediat, prin intermediul ÎS ”Poșta Moldovei”, la sediul pârâtei, notificare privind achitarea benevolă a compensației pentru întârzierea zborului, repararea prejudiciului material și moral.

Potrivit avizului de recepție a corespondenței nr.DS8011967693AS rezultă că, pe data de 25 septembrie 2024, pârâta a recepționat pretenția reclamanților.

Prin mesajul electronic din 16 octombrie 2024, recepționat prin intermediul poștei electronice scicati@yahoo.com, pârâta a respins pretenția și a susținut că, în speță, se aplică prevederile pct.12 litera c) din Regulament – în cazul în care sunt informați despre această anulare cu mai puțin de șapte zile înainte de ora de plecare prevăzută și li se oferă o redirecționare care să le permită să plece cel târziu cu o oră înainte de ora de plecare prevăzută și să ajungă la destinația finală în mai puțin de două ore după ora de sosire prevăzută.

Relevă că, apreciază critic afirmațiile pârâtei, precum că s-a exonerat de răspundere în baza pct.12 litera c) din Regulament, ori pârâta nu a prezentat informații despre anularea zborului cu mai puțin de șapte zile înainte de ora de plecare prevăzută și nu a acordat redirecționarea spre un alt zbor alternativ care să-i permită să plece cu cel târziu cu o ora înainte de ora de plecare prevăzută și să ajungă la destinația finală în mai puțin de două ore de la ora de sosire prevăzută.”

Or potrivit scrisorii nr.12/1155 din 08 august 2024, semnată de către administratorul interimar al ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău”, Sergiu Spoială, zborul alternativ cu nr. 5F 5312 a companiei aeriene „Fly One” SRL a avut loc pe 28 iulie 2024 cu decolarea aeronavei de pe Aeroportul din Antalya la ora 12:36 și aterizarea pe aeroportul din Chișinău la ora 14:18, adică aeronava a decolat cu 3 ore și 16 minute mai târziu de ora de plecare prevăzută de itinerarul de zbor nr. H7312 al CA „Hy Sky” SRL.

Pe 16 octombrie 2024, prin intermediul poștei electronice, avocatul în interesele reclamanților a comunicat pârâtei că, în speță, nu se aplică prevederile pct.12 litera c) din

Regulament și a solicitat repetat să achite compensația, prejudiciului material și moral, însă până la data înregistrării prezentei acțiuni în instanța de judecată pârâta nu a achitat în favoarea reclamanților compensația pentru anularea zborului, prejudiciul material și moral.

Solicită încasarea de la CA „Hi Sky" SRL, cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin anularea zborului nr. H7312 pe ruta Antalya – Chișinău a sumei de 5 000 lei pentru fiecare reclamant, precum și a câte 250 euro pentru fiecare dintre aceștia, cu titlu de compensație stabilită în conformitate cu prevederile Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, echivalent în lei moldovenești la cursul BNM din ziua executării hotărârii.

De asemenea, reclamanții Mihai Sava, Polina Purina, Sergiu Sava și Liuba Tcacenco solicită, în mod solidar, încasarea de la CA „Hi Sky" SRL a sumei de 714 euro cu titlu de prejudiciu material suportat în urma achiziționării suplimentare a biletelor pentru zborul alternativ.

Totodată, se solicită și compensarea în mod solidar a cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de timbru achitată la depunerea acțiunii, în sarcina pârâtei,

În conformitate cu art. 276^2 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Conform art. 276^3 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pîrîtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii.

Respectând dispozițiile legale menționate, atât reprezentantul reclamanților, cât și pârâta au fost înștiințați cu privire la termenul de examinare a cauzei. Acest fapt este dovedit prin avizele de recepție anexate la dosar (f. d. 73-74), care confirmă îndeplinirea procedurii de citare.

În temeiul art. 276^4 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Având în vedere că pârâta în termenul acordat nu a depus referință, judecătorul a dispus soluționarea cauzei în baza materialelor anexate la dosar.

Examinând în procedură scrisă cererea de chemare în judecată, materialele dosarului în raport cu prevederile legale, judecătorul consideră necesar de a admite parțial acțiunea din următoarele motive.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Iar, art. 276^4 alin. (1), (3) - (4) din Codul de procedură civilă stabilește că, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâta nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod.

Conform art. 9 alin. (1) din Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

Probatoriul administrat la dosarul cauzei și cercetat de judecător denotă că, reclamanții Mihai Sava cu copilul său minor Leo Felix Sava, Polina Purina cu copiii ei minori Eva Purina și Sofia Liudmila Purina, Sergiu Sava și Liuba Sava au procurat foi turistice de la agenția de turism „Racurs Grup" SRL.

Din voucherul turistic cu nr. rezervării 102892, însoțit de traducerea în limba română, rezultă că reclamanții au achiziționat un pachet turistic care include, printre altele, bilete de avion pentru ruta Chișinău – Antalya – Chișinău, cu plecarea la 18 iulie 2024 (zbor TK3905) și returul la 28 iulie 2024 (zbor H7312) (f. d. 24 verso).

Totodată, biletele avia emise de CA „Hi Sky" SRL pentru zborul H7312 atestă faptul că reclamanții erau programați pe cursa directă Antalya – Chișinău din 28 iulie 2024, ora 09:20, cu aterizare de aeroportul din Chișinău la orele 11:10 (f. d. 25 - 33).

Prin răspunsul nr. 12/1155 din 08 august 2024, ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău" a confirmat orarul de zbor prevăzut pentru cursa H7312 Antalya–Chișinău, operată de CA „Hi Sky" SRL, potrivit programării inițiale. Totodată, a comunicat că, la 23 iulie 2024, CA „Hi Sky" SRL a informat despre anularea zborului H7312, fără a indica motivul anulării (f. d. 45)

Prin răspunsul nr. 12/1156 din 08 august 2024, ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău" a confirmat orarul de zbor programat pentru cursa 5F5312 Antalya–Chișinău, operată de CA „Fly One" SRL pentru 28 iulie 2024, respectiv decolare la ora 08:50 de pe aeroportul Antalya și aterizare la ora 11:00 pe aeroportul din Chișinău. Totodată, a comunicat că, în fapt, aeronava a decolat din Antalya la ora 12:36 și a aterizat pe aeroportul din Chișinău la ora 14:18, reținerea fiind indicată DL42 – scheduled maintenance, late release și DL93 – aircraft rotation (f. d. 47).

Prin răspunsul Agenției de turism „Racurs Grup" SRL la scrisoarea avocatului nr. 26/2024 din 03 septembrie 2024, se confirmă că prețul biletelor avia pe zborul H7312 Antalya–Chișinău a CA „Hi Sky" SRL, emise pe numele reclamanților, programat pentru 28 iulie 2024, ora 09:20 a constituit suma de 860 euro, echivalent 16 847,40 lei, parte componentă a pachetului turistic.

Totodată a comunicat că, din cauza anulării zborului H7312 a CA „Hi Sky" SRL pe numele reclamanților au fost emise alte bilete de zbor cu nr. 5F5312 Antalya–Chișinău, operată de CA „Fly One" SRL pentru 28 iulie 2024, cu decolare la ora 08:50 la prețul de 1 574 euro, echivalent 30 693 lei, iar diferența de preț pentru bilete avia emise la zborul nr. 5F5312 a fost

achitată integral de către pasageri/reclamanți, agenția de turism neavând pretenții față de ultimii (f. d. 49).

Distanța ortodromică dintre aerodromurile Antalya (AYT) și Chișinău (RMO) este dovedită prin informația oficială emisă de Autoritatea Aeronautică Civilă și anexată la dosar, din care rezultă o distanță de 1124 km, relevantă pentru stabilirea cuantumului compensației conform Regulamentului HG nr. 836/2012 (f. d. 50).

Prin notificarea din 11 iunie 2024 reclamanții, reprezentați de avocat, au solicitat de la CA „Hi Sky" SRL plata compensației pentru anularea zborului și a prejudiciului moral, pretenție recepționată de pârât la 25.09.2024, iar prin răspunsul din 16 octombrie 2024 pârâta a comunicat că, cererea depusă în numele reclamanților privind compensarea prejudiciul material și moral pentru zborul H7312 este neîntemeiată, or pasagerii/reclamanții nu au procurat bilete direct de la operatorul aerian, și că nu a încasat careva costuri aferente zborurilor din 18 iulie 2024 și 28 iulie 2024 pe ruta Chișinău – Antalya – Chișinău.

Între CA „Hi Sky" SRL și agenția de turism SRL „Racurs Grup" nu există nici un raport juridic, iar zborul cu nr. H7312 din 28 iulie 2024 Antalya–Chișinău a fost contractat de către agenția de turism SRL „System Capital Management" (Toco Tour).

CA „Hi Sky" SRL menționează că, potrivit informațiilor deținute, pasagerii au procurat foi turistice de la agenția de turism SRL „Racurs Grup", transportatorul inițial, fiind o terță companie aeriană pentru zborul tur/retur Chișinău – Antalya – Chișinău. Din motive necunoscute, zborul retur a fost anulat de către transportatorul inițial, iar agenția de turism încercând ameliorarea situației create a redirecționat zborul retur, emițând bilete cu HiSky, însă zborul cu nr. H7312 din 28 iulie 2024 Antalya – Chișinău a fost anulat la 22 iulie 2024 la solicitarea SRL „System Capital Management" (Toco Tour).

A mai precizat că pasagerii au fost redirecționați de agenția de turism pe zborul CA „FlyOne" 5F5312, cu plecare la 28 iulie 2024, și aterizare la ora 11:00, ajungând la destinația finală cu mai puțin de două ore după ora estimată inițial.

Invocând pct. 12 lit. c) din Regulamentul nr. 836/2012, HiSky susține că, în cazul anulării unui zbor, compensarea nu se acordă atunci când pasagerilor li se propune o redirecționare care permite sosirea la destinația finală cu întârziere de mai puțin de două ore față de ora prevăzută.

CA „Hi Sky" SRL delimitează raporturile juridice, susținând că relația contractuală a fost stabilită între SRL „Racurs Grup" și pasageri, iar operatorul aerian nu are obligații față de clienții agenției.

În temeiul Legii nr. 352/2017 din 24 noiembrie 2006 cu privire la organizarea şi desfăşurarea activităţii turistice în Republica Moldova, compania susține că tur operatorii și agențiile de turism au obligația să presteze integral serviciile și să repare prejudiciile cauzate prin nerespectarea contractului de servicii turistice.

Prin urmare, HiSky afirmă că nu datorează compensații sau despăgubiri pasagerilor nominalizați și îi îndeamnă să se adreseze exclusiv agenției de turism (f. d. 55-56).

Invocând lezarea drepturilor sale, reclamanții prin intermediul avocatului Sergiu Cicati au promovat în justiție o acțiune în despăgubiri, prin care a solicitat încasarea compensației pentru anularea zborului.

În temeiul art. 10 alin.(1) din Codul civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Conform art. 901 alin. (1) lit. e), alin. (2) din Codul civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare. Dacă debitorul demonstrează că neexecutarea obligației este justificată, creditorul poate recurge la oricare din mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin.(1), cu excepția executării silite în natură și plății de despăgubiri.

Potrivit art.1411 alin.(1) din Codul civil, prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă față de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită.

Articolul 1417 alin.(1) din Codul civil prevede că contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic.

Conform prevederilor art.1420 alin. (1) din Codul civil, transportatorul este ținut să repare prejudiciul cauzat în urma decesului pasagerului, vătămării corporale a pasagerului, distrugerii sau deteriorării bunurilor acestuia, sub rezerva dispozițiilor art.1421, sau în urma încălcării termenului de transportare, cu excepția cazului în care acest prejudiciu este rezultatul unui impediment în afara controlului transportatorului și dacă transportatorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depășească impedimentul sau consecințele acestuia ori dacă este rezultatul stării de sănătate a pasagerului sau al faptei acestuia. Transportatorul este ținut să repare prejudiciul și în cazul în care acesta se datorează stării sale de sănătate, a prepușilor săi sau a stării ori funcționării mijlocului de transport.

Se atestă că, modul de compensare a prejudiciului cauzat pasagerilor în cazul întârzierii zborului este prevăzut de Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 8 noiembrie 2012.

Conform pct. 12 al Regulamentului nominalizat, în cazul anulării unui zbor, pasagerilor în cauză trebuie:

a) să li se ofere asistenţă de către operatorul aerian în conformitate cu capitolul VI din prezentul Regulament;

b) să li se ofere asistenţă de către operatorul aerian în conformitate cu capitolul VII din prezentul Regulament, litera a) punctul 25 şi punctul 26, precum şi, în eventualitatea unei redirecţionări, în cazul în care ora de plecare anticipată a unui nou zbor este de cel puţin o zi după plecarea programată pentru zborul anulat, asistenţa specificată la literele b) şi c) punctul 25 din prezentul Regulament;

c) să primească o compensaţie din partea operatorului aerian, în conformitate cu capitolul V din prezentul Regulament, cu excepţia în care intervine oricare din următoarele: în cazul în care sînt informaţi despre această anulare cu cel puţin două săptămîni înainte de ora de plecare prevăzută; în cazul în care sînt informaţi despre această anulare într-un termen cuprins între două săptămîni şi şapte zile înainte de ora de plecare prevăzută şi li se oferă o redirecţionare care să le permită să plece cu cel mult două ore înainte de ora de plecare prevăzută şi să ajungă la destinaţia finală în mai puţin de patru ore după ora de sosire prevăzută; în cazul în care sînt informaţi despre această anulare cu mai puţin de şapte zile înainte de ora de plecare prevăzută şi li se oferă o redirecţionare care să le permită să plece cel tîrziu cu o oră înainte de ora de plecare prevăzută şi să ajungă la destinaţia finală în mai puţin de două ore după ora de sosire prevăzută.

Potrivit pct. 18 lit. a) din Regulamentul nominalizat, când se face trimitere la prezentul capitol, pasagerii primesc o compensaţie în valoare de 250 euro pentru toate zborurile de 1500 kilometri sau mai puţin.

În condițiile speței, se constată că cursa aeriană cu nr. H7 312 a CA „HI SKY” SRL programat pentru 28 iulie 2024, a fost anulată, iar compania aeriană CA „HI SKY” nu a prezentat nici o probă pertinentă, concludentă și admisibilă care să confirme că anularea zborului a fost cauzată de situații excepționale.

Judecătorul subliniază că mărimea compensației ce poate fi acordată unui pasager depinde de distanța ortodromică dintre punctul de decolare și aterizare, potrivit titlului de călătorie procurat de pasager.

Conform pct. 21 din privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, distanțele indicate la punctele 18 și 19 din Regulament se măsoară prin metoda rutei ortodromice.

Distanța ortodromică dintre aerodromul Antalya (AYT) și aerodromul Chișinău (RMO) constituie 1 124 km.

Astfel, fiind constatat cert că, cursa avia a fost anulată din motive nejustificate, judecătorul va dispune încasarea din contul CA „HI SKY” SRL în beneficiul reclamanților, sumele a câte 250 euro pentru fiecare, cu titlu de compensație pentru anularea zborului nr. H7312, pe segmentul de zbor Antalya (AYT) - Chișinău (RMO).

Cu privire la capătul prin care reclamanții au solicitat obligarea pârâtei la plata unui prejudiciu moral, apreciat a câte 5 000 lei pentru fiecare, invocând suferințe psihice, stres, neliniște, frustrare și disconfort cauzate de anularea zborului H7312, precum și incertitudinea generată până la identificarea unui zbor alternativ, judecătorul reține următoarele.

Judecătorul reține că, potrivit art. 19 alin. (1), (3) din Codul civil, în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel.

Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum și diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).

În continuare, dispozițiile art. 2036 alin. (1) din Codul civil, reglementează că, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Totodată, art. 2037 din Codul civil stabilește că, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Cadrul legal aplicabil impune reclamantului obligația de a dovedi existența unor suferințe psihice reale, semnificative și individualizate, precum și legătura directă dintre acestea și

conduita pretins ilicită a pârâtei, iar instanței – obligația de a aprecia acest prejudiciu în mod obiectiv, prin prisma criteriilor de echitate și proporționalitate.

În prezenta cauză, din analiza probelor depuse la dosar, instanța constată că reclamanții nu au prezentat dovezi care să arate că ar fi suferit un prejudiciu moral deosebit, ce depășește disconfortul produs de anularea unui zbor. Simpla afirmație că au simțit stres, emoții negative sau frustrare nu este suficientă, în lipsa unor înscrisuri obiective – cum ar fi acte medicale sau evaluări psihologice – care să dovedească o afectare reală și gravă a stării lor emoționale.

Instanța reține, de asemenea, că Hotărârea Guvernului nr. 836/2012 stabilește deja o compensație fixă pentru situațiile de anulare a zborurilor, de 250 euro pentru zborurile sub 1500 km. Această compensație este gândită tocmai pentru a acoperi standard disconfortul, stresul, neplăcerile și inconvenientele obișnuite care apar într-o asemenea situație. Pasagerul nu trebuie să dovedească intensitatea suferințelor pentru a beneficia de această sumă.

În aceste condiții, acordarea suplimentară a unui prejudiciu moral pentru aceleași situații ar însemna ca aceeași faptă – anularea zborului – să fie compensată de două ori, ceea ce nu este permis de lege.

Având în vedere că reclamanții nu au făcut dovada unei suferințe morale reale și suplimentare față de cea deja acoperită prin compensația prevăzută de Regulament, se concluzionează că acest capăt de cerere este neîntemeiat și urmează a fi respins.

În ceea ce privește capătul de cerere referitor la încasarea sumei de 714 euro cu titlu de prejudiciu material, instanța reține următoarele.

Deși reclamanții au indicat în cererea că pârâta CA „Hi Sky" SRL le-ar fi restituit suma de 16 847, 40 lei (echivalentul a 860 euro) reprezentând contravaloarea biletelor avia neutilizate, înscrisurile anexate la cerere nu indică acest fapt.

Din răspunsul Agenției de turism „Racurs Grup" SRL (f. d. 49) și din scrisoarea oficială a CA „Hi Sky" SRL (f. d. 55), rezultă că biletele aferente zborului H7312 di 28 iulie 2024 pe cursa Antalya – Chișinău au fost contractat de agenția de turism SRL „System Capital Management" (Toco Tour), fără implicarea directă a operatorului aerian pârât. Prin urmare, simpla mențiune din cererea nu poate prevala asupra probelor administrate, nefiind probată existența unui raport juridic sau financiar direct între reclamanți și operatorul aerian pârât.

Tot din răspunsul agenției rezultă că, urmare a anulării zborului H7312, reclamanților le-au fost emise bilete alternative pentru zborul 5F5312 operat de CA „Fly One" SRL, la prețul total de 1 574 euro, diferența de 714 euro fiind achitată integral de către reclamanți către agenția de turism.

Această redirecționare nu a fost realizată de operatorul aerian pârât, ci de agenția de turism în cadrul raporturilor sale comerciale cu reclamanții.

De asemenea, Legea Nr. 352 din 24 noiembrie 2006 cu privire la organizarea şi desfăşurarea activităţii turistice în Republica Moldova, la art. 14 alin. (1), alin. e) și i), instituie obligația ale agenților tur-operatoare şi agenţiilor de turism de a presta în totalitate serviciile prevăzute în contractul de servicii turistice și de a repara prejudiciile cauzate turiştilor în cazurile de încălcare a clauzelor contractului de servicii turistice.

În aceste condiții, costul biletelor alternative și diferența achitată de reclamanți reflectă exclusiv modalitatea aleasă de agenția de turism pentru gestionarea situației create prin anularea zborului, și nu o obligație legală sau contractuală a CA „Hi Sky" SRL.

În temeiul art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sarcina probei privind existența raportului de cauzalitate și a obligației legale sau contractuale în sarcina pârâtei revine

reclamanților, însă aceștia nu au demonstrat că CA „Hi Sky” SRL ar fi obligată să suporte diferența de preț pentru biletele alternative procurate.

Pentru aceste motive, capătul de cerere privind încasarea sumei de 714 euro cu titlu de prejudiciu material urmează a fi respins ca neîntemeiat.

În conformitate cu art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.

Din conținutul art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă, taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Potrivit art. 84 alin. (1) din Codul de procedură civilă, taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac, în temeiul legii.

În conformitate cu art. 85 alin. (1) din Codul de procedură civilă, scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute de pct.1 din anexa nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023 şi se aplică în modul prevăzut de alin.(4) din prezentul articol.

Anexa nr. 2 pct. 1.1.8 din aceeași lege stabilește că, reclamanții sunt scutiți de plata taxei de stat atunci când acțiunea lor se referă la protecția drepturilor consumatorilor, așa cum este și cazul de față.

Potrivit art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Conform art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanţei judecătoreşti de la pârât, dacă pârâta nu este scutit de plata acesteia.

Potrivit pct. 1.1.2. din Anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr.213/2023, pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial - dacă valoarea acţiunii este de 5001–50000 lei250 lei + 4% din valoarea acţiunii care depăşeşte 5001 lei.

Totodată, instanța constată că reclamanții au achitat câte 200 lei cu titlu de taxă de timbru la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin urmare, pârâta urmează să achite în beneficiul Statului taxa de stat în mărime de 1 413,54 lei și să compenseze reclamanților suma de 200 lei achitată cu titlu de taxă de timbru.

În conformitate cu art. 94, 98, 236, 238-241, 276^2 -276^4 și art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul –

h o t ă r ă ș t e :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Sergiu Cicati în interesele reclamanților.

Se încasează de la Compania Aeriană „HI SKY” Societatea cu Răspundere Limitată, IDNO 1019600045363, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Dacia 58/4, în beneficiul lui Mihai Sava, IDNP ***** și Leo Felix Sava, născut la *****, domiciliați în mun. Chișinău, str. *****, Purina Polina, născută la *****, Eva Purina, născută la ***** și Purina Sofia Ludmila, născută la

*****, domiciliate în Federația Rusă, or. Toliatti, str. *****, Sergiu Sava, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, str. *****, și Liuba Tcacenco, IDNP *****, domiciliată în mun. Chișinău, str. *****, sumele a câte 250 euro pentru fiecare, cu titlu de compensație pentru anularea zborului nr. H7312, pe segmentul de zbor Antalya (AYT) - Chișinău (RMO), și câte 200 lei pentru fiecare, cu titlu de taxă de timbru, achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, iar în total suma de 1 750 (una mie șapte sute cincizeci) euro și 1 400 (una mie patru sute) de lei.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează de la Compania Aeriană „HI SKY" Societatea cu Răspundere Limitată, IDNO 1019600045363, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Dacia 58/4, în beneficiul Statului suma de 1 413 (una mie patru sute treisprezece) lei și 54 bani cu titlu de taxă de stat de plata căreia reclamanții au fost scutiți prin Lege la depunerea acțiunii.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul instanței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Judecător **Petru Harmaniuc**